

Huidige ondersteuningsaanbod

Stichting School en Veiligheid (SSV)

- Kennisbank op de website met een digitaal veiligheidsplan, handreikingen, onderzoeken, tips en aanbevelingen.¹
- Calamiteitenteam bij ontwrichte situaties
- Helpdesk voor vragen in algemene zin
- Trainingen en workshops o.a.:
  - 'School onder druk' handvatten voor aanpak/reactie op radicalisering en extremisme
  - 'Samenleven op school met ruimte voor verschil' en 'Dialogo onder druk' leren omgaan met heftige discussies, wederzijds begrip stimuleren en begrenzen waar nodig
- Advies gesprekken
- Niet-pluisinstrument: een intervisie tool om een completer beeld te krijgen van een jongere om op basis daarvan de zorgvraag scherper te krijgen.
- Tools voor docenten gerelateerd aan 'het moeilijke gesprek', maar ook hoe creëer je sociale veiligheid in je school.
- Nauwe samenwerking met JEP (Platform Jeugdpreventie Extremisme en Polarisatie) op gemeenschappelijke projecten, waaronder: verkenning bij bestaande (overleg)structuren hoe de specifieke thema's op de agenda kan komen, versterking regionale/lokale aanpak op vlak van samenwerking onderwijs- jeugd en jongerenwerk, Landelijk netwerk polarisatie en extremisme

VOION

- Kennisbank op de website met handreikingen, onderzoeken, tips en aanbevelingen.²
- Trainingen en online tools en instrumenten bij o.a. agressie en triggerfactoren radicalisering

Nederlands Jeugdinstituut (NJI)

- Samenwerkingsdocument tussen onderwijs en veiligheidsketen (randvoorwaarden en tips)³

Platform Jeugdpreventie Extremisme en Polarisatie (JEP)⁴

- Werkwijze informatie delen: processtappen tot het maken van een zorgvuldig besluit over het delen van informatie
- Werkatelier informatie delen bij mogelijke radicalisering: mogelijkheid voor gemeenten om een werkatelier te organiseren voor ketenpartners om het onderwerp radicalisering bespreekbaar te maken en stil te staan bij dilemma's.
- Tool Triggerfactoren met mogelijke acties om radicalisering tegen te gaan (ESS van SZW)
- E-learning module zorgwekkend gedrag: voor het herkennen van zorgwekkende signalen en het bieden van handelingsperspectief.
- Escalatieladder proces zorgwekkend gedrag
- Training omgaan met extreme idealen

Kennisplatform Integratie en Samenleving (KIS)

- Onderzoeksinstrument: zicht op radicalisering
- E-learning module polarisatie herkennen, aanpakken en voorkomen.

VO-Raad en PO-Raad

- Marktplein burgerschap: overzicht van verschillende partijen en hun aanbod als het gaat om burgerschap dat zijn met name trainingen, handreikingen en lesmateriaal.⁵ (Alle partijen: Nationaal Comité, Qompas, Greenpeace, Anne Frank Stichting, Unicef, College

¹ <https://www.schoolveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/digitaal-veiligheidsplan/>.

² <https://www.voion.nl/veilig-en-vitaal-werken/sociale-veiligheid/sociale-veiligheid/>

³ <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Veiligheid-in-verbinding,-hoe-werkt-het.pdf>

⁴ <https://www.platformjep.nl/trainingen-en-instrumenten>

⁵ https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/001/120/original/C3_Marktplein_-_Focus_op_Burgerschap.pdf?1605529853

voor de Rechten van de Mens, Digitale Scheur Kalender burgerschap, Islam Experience Centre, Prodemos, Cross Your Borders, SSV, Critical Mass, PO-Raad, Stichting Werkzaam, Nuffic, Globi, VO-Raad, Fawaka Wereldburgerschap)

- Ondersteuningsprogramma burgerschap op de basisschool⁶
- Toolbox Burgerschapsonderwijs VO (online): theorie, werkvormen, instrumenten voor het opzetten van burgerschapsonderwijs.

Respect Foundation

- Jaarlijkse bewustwordingscampagne 'Week van Respect' in samenwerking met o.a. gemeenten, sportbonden en scholen.
- Educatiemateriaal en tools om wederzijds respect te bevorderen en de daarvoor nodige vaardigheden te ontwikkelen bij verschillende doelgroepen jongeren (van PO, SO, VO, MBO)
- Concrete schoolaanpakken en invulling voor; respectvol samenleven, identiteit, gelijkwaardigheid, vooroordelen en discriminatie om tolerantie te vergroten.
- Inzetten van Respect methodiek, om professionele opvoeders en jongeren samen te laten werken aan; moraliteitsontwikkeling, sociale cohesie, (wereld)burgerschap, kritisch denken, probleemoplossend vermogen, weerbaarheid en (eigen)verantwoordelijkheid.
- Onderzoekstrajecten onder jongeren, docenten en studenten van de lerarenopleidingen; omtrent veiligheid en behoeften rond het bespreken van beladen of onbespreekbare onderwerpen.
- Burgerschapstool waarmee docenten en schoolleiders in kaart brengen hoe hun burgerschapscurriculum zich verhoudt tot de huidige domeinen, doelen, eisen en adviezen.

Werkplaats Burgerschap

- Ondersteunen van docenten met inzichten uit onderzoek bij het vormgeven van goed burgerschapsonderwijs. Deze ondersteuning biedt docenten meer kennis en inzicht in de praktijk en helpt hen bij het bevorderen van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Er wordt gewerkt aan een integratie van beroepsvoorbereiding, burgerschap en persoonlijke ontwikkeling (bildung) waarbij het leren kritisch te denken centraal staat.
- Ontwikkelen van verschillende producten om docenten te inspireren en concrete handvatten te geven. Denk dan bijvoorbeeld aan een website⁷, een praktische handleiding en voorbeeldmaterialen om de in de werkplaats opgedane inzichten te kunnen benutten in de eigen context. Ook worden klankbordbijeenkomsten en studiedagen georganiseerd met interactieve sessies.

Platform KIESMIJ

- Om het onderwerp stagediscriminatie beter bespreekbaar te kunnen maken, is hieronder is er voor scholen – maar ook studenten en leraren – een overzicht te vinden van uitleg, onderzoek, tips, webinars en meer. Zoals een stappenplan en link naar e-learning modules van Stichting School en Veiligheid. De campagne KIESMIJ is KIESMIJ.nl is in opdracht van OCW ontwikkeld door de SBB in samenwerking met de MBO Raad, JOB MBO, College voor Rechten van de Mens, Stichting School & Veiligheid, MKB Nederland, VNO NCW, CNV en FNV.

Katholiek Pedagogisch Centrum (KPC Groep):

- Ondersteuning en informatie om moeilijke onderwerpen, polarisatie en complottheorieën bespreekbaar te maken in de klas.⁸

Kennispunt MBO Burgerschap (MBO Raad):

- Een website met informatie en praktijkvoorbeelden inzake burgerschap in brede zin⁹
- Publicaties en producten verspreiden ter ondersteuning van onderwijsteams;
- Themabijeenkomsten en train-de-trainers organiseren naar behoefte/actualiteit;
- Twee keer per jaar netwerkbijeenkomsten in de regio's noord, midden en zuid;

⁶ www.burgerschapopdebasischool.nl

⁷ <https://werkplaatsburgerschap.nl/>

⁸ https://www.kpcgroep.nl/nieuws/polarisatie-in-het-klaslokaal/?utm_medium=email

⁹ <https://www.burgerschapmbo.nl/>

- Eén keer per jaar een landelijke studiedag;
- Vijf keer per jaar een nieuwsbrief.

Europees (EU) niveau:

- De Europese Unie biedt informatie en kennisdeling aan docenten via het Radicalization Awareness Network (RAN EDU). Via dit netwerk kunnen eerste-lijns professionals met academici, onderzoekers en beleidsmakers kennis en ervaring uitwisselen hoe extremisme en radicalisering kan worden voorkomen.¹⁰

Overige initiatieven:

- <https://www.diversion.nl>
- <https://insidepolarisation.nl/en/>
- <https://www.bureaucommonground.nl/team>
- <https://www.seyda.nl>
- <https://www.vip-academy.nl> (Samira Bouchibti 'Nederland is van ons allemaal')

---

¹⁰ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en